

WOJEWODA ŁÓDZKI

FB-III.431.17.2025

Łódź, 17 grudnia 2025 r.

Pan

Konrad Koc

Wójt Gminy Bełchatów

SPRAWOZDANIE

z kontroli finansowej przeprowadzonej w trybie uproszczonym w Gminie Bełchatów z siedzibą przy ul. Kościuszki 13, 97-400 Bełchatów, w okresie od dnia 11 czerwca 2025 r. do dnia 15 grudnia 2025 r. przez zespół kontrolerów w następującym składzie:

- Aleksandra Kornacka, główny specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Anna Szymczyk, młodszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,

na podstawie upoważnień odpowiednio Nr 21/1/2025 oraz Nr 21/2/2025 z dnia 2 czerwca 2025 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego.

Zakres kontroli, to jest przedmiot i okres objęty kontrolą:

a) przedmiot kontroli:

prawidłowość ustalenia przez gminę kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., która stanowiła podstawę do wyliczenia kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 r., przekazanej gminom w 2023 roku z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin,

b) okres objęty kontrolą: od 31 marca 2021 r. do 31 grudnia 2023 r.

[dowód: akta kontroli, str. 1-15]

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
e – doręczenia: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

OPIS STANU FAKTYCZNEGO

1. Funkcję Wójta Gminy Bełchatów w okresie objętym kontrolą pełnił i nadal pełni Pan Konrad Koc, co potwierdzają Zaświadczenia Przewodniczącego Gminnej Komisji w Bełchatowie odpowiednio z dnia 6 listopada 2018 r. oraz z dnia 16 kwietnia 2024 r.

[dowód: akta kontroli, str. 21-24]

2. Skarbnikiem Gminy Bełchatów w okresie objętym kontrolą były:
 - w okresie od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia 30 listopada 2021 r. Pani Iwona Pole, co potwierdzają Uchwała Nr III/22/2018 Rady Gminy Bełchatów z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Bełchatów oraz Uchwała Nr XL/291/2021 Rady Gminy Bełchatów z dnia 23 września 2021 r. w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Bełchatów,
 - w okresie od dnia 1 grudnia 2021 r. do chwili obecnej Pani Małgorzata Łągiewska, co potwierdza Uchwała Nr XL/292/2021 Rady Gminy Bełchatów z dnia 23 września 2021 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Bełchatów.

[dowód: akta kontroli, str. 25-26, 1778]

3. Gmina Bełchatów realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim¹, zwanej dalej *ustawą o funduszu*, zgodnie z Regulaminem Funduszu Sołeckiego Gminy Bełchatów, stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 69/2021 Wójta Gminy Bełchatów z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia Regulaminu Funduszu Sołeckiego w Gminie Bełchatów, zwanego dalej *Regulaminem funduszu sołeckiego*.

[dowód: akta kontroli, str. 43-55]

4. W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Bełchatów funkcjonowało 41 jednostek pomocniczych, zwanych dalej *sołectwami*, co potwierdza Uchwała Nr LIV/483/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Bełchatów.

[dowód: akta kontroli, str. 33-41]

5. Rada Gminy Bełchatów, zgodnie z art. 2 ust. 1 *ustawy o funduszu*, wyraziła zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w Gminie Bełchatów, co potwierdza Uchwała Nr XLVII/388/2014 Rady Gminy Bełchatów z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2015 r. środków stanowiących fundusz

¹ Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie.

sołecki. Uchwałę podjęto w terminie zgodnym z określonym w art. 2 ust. 2 *ustawy o funduszu*, tj. do dnia 31 marca 2014 r., a jej wykonanie powierzono Wójtowi Gminy. Uchwała miała zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta, o czym stanowi art. 2 ust. 3 *ustawy o funduszu*.

[dowód: akta kontroli, str. 42]

6. Informację o liczbie mieszkańców poszczególnych *sołectw* Gminy Bełchatów według stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. (**12 041 osób**) określa dokument zatytułowany „*Liczba ludności w Sołectwach w Gminie Bełchatów na dzień 30.06.2021 rok*”, podpisany przez Kierownika Referatu Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej w Urzędzie Gminy Bełchatów.

[dowód: akta kontroli, str. 56-59]

7. W toku kontroli potwierdzono poprawność obliczenia kwoty bazowej (K_b) wynoszącej **5 116,05 zł**, niezbędnej do ustalenia wysokości środków przypadających na dane *sołectwo*. Kwotę bazową, zgodnie z art. 3 ust. 1 *ustawy o funduszu*, stanowi iloraz wykonanych dochodów bieżących gminy za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata (tj. za rok 2020) oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata (tj. na dzień 31 grudnia 2020 r.), ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Kwota dochodów bieżących Gminy Bełchatów wykonanych w 2020 r. wyniosła **60 563 754,50 zł**, co wykazano w kwartalnym sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020. Natomiast liczba mieszkańców (L_m) zamieszkałych na terenie Gminy Bełchatów według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, wynosiła **11 838 osób**.

[dowód: akta kontroli, str. 60-89]

8. Zespół kontrolerów ustalił, że wysokość środków przypadających na poszczególne *sołectwa* wyznaczona na rok 2022 kształtowała się następująco:

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców określona na podstawie rejestru mieszkańców prowadzonego przez gminę (L_m)	Wysokość środków przeznaczonych przez dane sołectwo, obliczona zgodnie z art. 3 ust. 1 <i>ustawy o funduszu</i>
1	2	3	4
1	Adamów	277	24 403,56 zł
2	Augustynów	356	28 445,24 zł

L.p.	Nazwa solectwa	Liczba mieszkańców określona na podstawie rejestrów mieszkańców prowadzonego przez gminę (L _m)	Wysokość środków przeznaczonych przez dane solectwo, obliczona zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu
1	2	3	4
3	Bukowa	139	17 343,41 zł
4	Dobiecin	276	24 352,40 zł
5	Dobiecin Kolonia	56	13 097,09 zł
6	Dobrzelów	477	34 635,66 zł
7	Domiechowice	650	43 486,43 zł
8	Helenów	189	19 901,43 zł
9	Huta	152	18 008,50 zł
10	Janina	27	11 613,43 zł
11	Janów	193	20 106,08 zł
12	Józefów	183	19 594,47 zł
13	Kałduny	397	30 542,82 zł
14	Kielchinów	222	21 589,73 zł
15	Korczew	190	19 952,60 zł
16	Księży Młyn	241	22 561,78 zł
17	Kurnos I	282	24 659,36 zł
18	Kurnos II	540	37 858,77 zł
19	Ludwików	369	29 110,32 zł
20	Ławy	322	26 705,78 zł
21	Łękawa	544	38 063,41 zł
22	Mazury	266	23 840,79 zł
23	Mokracz	70	13 813,34 zł
24	Myszaki	313	26 245,34 zł
25	Niedyszyna	258	23 431,51 zł
26	Oleśnik	443	32 896,20 zł
27	Podwody	198	20 361,88 zł
28	Podwody Kolonia	179	19 389,83 zł
29	Postękalice	531	37 398,33 zł
30	Poręby	467	34 124,05 zł
31	Rząsawa	104	15 552,79 zł
32	Wielopole	150	17 906,18 zł
33	Wola Kruszyńska	131	16 934,13 zł
34	Wola Mikorska	289	25 017,48 zł
35	Wólka Łękawska	288	24 966,32 zł
36	Zalesna	199	20 413,04 zł
37	Zawady	674	44 714,28 zł
38	Zawadów	368	29 059,16 zł
39	Zdzieszulice Dolne	284	24 761,68 zł
40	Zdzieszulice Górne	523	36 989,04 zł

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców określona na podstawie rejestru mieszkańców prowadzonego przez gminę (L_m)	Wysokość środków przeznaczonych przez dane sołectwo, obliczona zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu
1	2	3	4
41	Zwierzchów	224	21 692,05 zł
RAZEM		12 041	1 035 539,69 zł

Kwota środków funduszu sołectkiego przypadających dla poszczególnych sołectw Gminy Bełchatów została obliczona prawidłowo, tj. zgodnie ze wzorem określonym w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu:

$$F = \left(2 + \frac{L_m}{100} \right) \times K_b$$

[dowód: akta kontroli, str. 69-80, Załącznik Nr 1 do akt kontroli, str. 1451]

9. W dniu 14 lipca 2021 r., zgodnie z terminem określonym w art. 3 ust. 3 ustawy o funduszu, Wójt Gminy Bełchatów przekazał Wojewodzie Łódzkiemu za pośrednictwem platformy ePUAP informację o wysokości środków przeznaczonych na dane sołectwo zgodnie ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot².

[dowód: akta kontroli, str. 69-80]

10. Wójt Gminy Bełchatów przekazał informację o wysokości funduszu sołectkiego przypadającej dla poszczególnych sołectw w 2022 r. Informacje te zostały odebrane osobiście przez sołtysów wszystkich sołectw w okresie od dnia 13 lipca 2021 r. do dnia 30 lipca 2021 r., zgodnie z terminem wynikającym z art. 3 ust. 2 ustawy o funduszu, tj. do dnia 31 lipca 2021 r., co potwierdza *Lista odbioru informacji o wysokości funduszu sołectkiego na rok 2022*.

[dowód: akta kontroli, str. 63-68]

11. Wnioski w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołectkiego w 2022 r. złożyło 41 (czterdzieści jeden) sołectw Gminy Bełchatów w terminie zgodnym z art. 5 ust. 4 ustawy o funduszu, tj. do dnia 30 września 2021 r. oraz na wzorach stanowiących załączniki do

² Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 453)

Regulaminu funduszu sołeckiego. Łączna szacunkowa wartość przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ww. wnioskach wynosiła **1 035 539,69 zł**.

Poza przypadkami opisanymi w pkt 16 niniejszego sprawozdania, kontrola potwierdziła prawidłowość wypełnienia złożonych wniosków, w tym uwzględnienie danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3 *ustawy o funduszu*, tj. wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem. Do wniosków dołączono wymagane załączniki, tj. uchwały zebrań wiejskich, protokoły z ich przebiegu oraz listę obecności mieszkańców na zebraniu wiejskim. Każdy wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję ds. oceny wniosków o przyznanie środków z funduszu sołeckiego powołaną przez Wójta Gminy Bełchatów.

W dwóch przypadkach stwierdzono realizację przez *sołectwa* wspólnych przedsięwzięć finansowanych z funduszu sołeckiego, tj.:

- *sołectwa* Powody i Powody Kolonia wskazały przedsięwzięcie pod nazwą „Zagospodarowanie działki nr 207 w m. Powody Kolonia”,
- *sołectwa* Augustynów i Mazury wskazały przedsięwzięcie pod nazwą „Zakup szafy chłodniczej na salę w Augustynowie”.

Jak wynika z przeprowadzonej kontroli każde z *sołectw* odrębnie uchwaliło stosowny wniosek, zgodnie z zapisami art. 6 *ustawy o funduszu*.

[dowód: akta kontroli, str. 543-1441, Załącznik Nr 2 do akt kontroli, str. 1452]

12. Na mocy Uchwały Nr XLIV/312/2021 Rady Gminy Bełchatów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Bełchatów na 2022 rok stworzono *Plan wydatków w ramach funduszu sołeckiego za 2022 rok*, stanowiący załącznik Nr 4 do ww. uchwały, na łączną kwotę **1 035 539,69 zł**. Aktualizacje planu wydatków wprowadzono na mocy:

- Uchwały Nr XLVII/378/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Uchwały Nr XLVIII/403/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Uchwały Nr XLIX/407/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Zarządzenia Nr L/418/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Uchwały Nr LI/452/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022

- Uchwały Nr LII/466/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 29 września 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Uchwały Nr LIII/477/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 28 października 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022,
- Uchwały Nr LIV/492/2022 Rady Gminy Bełchatów z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Bełchatów na rok 2022.

[dowód: akta kontroli, str. 1462-1702, Załącznik Nr 3 do akt kontroli, str. 1453]

13. Gmina Bełchatów sfinansowała w 2022 roku w ramach funduszu sołeckiego wydatki w łącznej wysokości **983 444,51 zł**, co stanowiło **94,97 %** wydatków zaplanowanych na ten cel w uchwale budżetowej (1 035 539,69 zł). Wydatki poszczególnych *sołectw* nie przekroczyły kwot zaplanowanych na 2022 rok.

Wykonanie wydatków skontrolowano w oparciu o dokumenty źródłowe, co zostało zaprezentowane w formie tabelarycznej w Załączniku Nr 3 oraz Załączniku Nr 4 do niniejszego sprawozdania oraz w poniższym zestawieniu:

L.p.	Nazwa sołectwa	Kwota planowanych wydatków wynikająca z uchwały budżetowej gminy – po zmianach (w zł)	Kwota wydatków sfinansowanych ze środków z funduszu sołeckiego (w zł)	% wykonanych wydatków	Kwota zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego przekazana w formie dotacji celowej w 2023 r. (23,532% z kol. 4)
1	2	3	4	5	6
1	Adamów	24 403,56	23 610,36	96,75 %	5 555,99
2	Augustynów	28 445,24	28 445,24	100,00 %	6 693,73
3	Bukowa	17 343,41	17 231,16	99,35 %	4 054,84
4	Dobiecín	24 352,40	24 142,91	99,14 %	5 681,31
5	Dobiecín Kolonia	13 097,09	13 086,35	99,92 %	3 079,49
6	Dobrzelów	34 635,66	34 635,66	100,00 %	8 150,46
7	Domiechowice	43 486,43	43 370,77	99,73 %	10 206,01
8	Helenów	19 901,43	19 432,14	97,64 %	4 572,77
9	Huta	18 008,50	18 008,49	100,00 %	4 237,76
10	Janina	11 613,43	11 613,43	100,00 %	2 732,87
11	Janów	20 106,08	19 803,94	98,50 %	4 660,26
12	Józefów	19 594,47	19 594,47	100,00 %	4 610,97
13	Kałduny	30 542,82	30 542,82	100,00 %	7 187,34
14	Kielchinów	21 589,73	21 589,73	100,00 %	5 080,50
15	Korczew	19 952,60	19 952,60	100,00 %	4 695,25

L.p.	Nazwa solectwa	Kwota planowanych wydatków wynikająca z uchwały budżetowej gminy – po zmianach (w zł)	Kwota wydatków sfinansowanych ze środków z funduszu soleckiego (w zł)	% wykonanych wydatków	Kwota zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu soleckiego przekazana w formie dotacji celowej w 2023 r. (23,532% z kol. 4)
1	2	3	4	5	6
16	Księży Młyn	22 561,78	22 561,78	100,00 %	5 309,24
17	Kurnos I	24 659,36	19 500,00	79,08 %	4 588,74
18	Kurnos II	37 858,77	33 000,00	87,17 %	7 765,56
19	Ludwików	29 110,32	29 049,32	99,79 %	6 835,89
20	Ławy	26 705,78	25 000,00	93,61 %	5 883,00
21	Łękawa	38 063,41	38 063,41	100,00 %	8 957,08
22	Mazury	23 840,79	23 840,79	100,00 %	5 610,21
23	Mokracz	13 813,34	13 764,45	99,65 %	3 239,05
24	Myszaki	26 245,34	26 244,58	100,00 %	6 175,87
25	Niedyszyna	23 431,51	23 431,51	100,00 %	5 513,90
26	Oleśnik	32 896,20	26 086,19	79,30 %	6 138,60
27	Podwody	20 361,88	19 657,17	96,54 %	4 625,73
28	Podwody Kolonia	19 389,83	19 389,83	100,00 %	4 562,81
29	Postękalice	37 398,33	34 980,00	93,53 %	8 231,49
30	Poręby	34 124,05	33 000,00	96,71 %	7 765,56
31	Rząsawa	15 552,79	15 552,79	100,00 %	3 659,88
32	Wielopole	17 906,18	17 906,18	100,00 %	4 213,68
33	Wola Kruszyńska	16 934,13	16 070,73	94,90 %	3 781,76
34	Wola Mikorska	25 017,48	2 000,00	7,99 %	470,64
35	Wólka Łękawska	24 966,32	24 960,00	99,97 %	5 873,59
36	Zalesna	20 413,04	20 413,04	100,00 %	4 803,60
37	Zawady	44 714,28	44 714,28	100,00 %	10 522,16
38	Zawadów	29 059,16	29 059,16	100,00 %	6 838,20
39	Zdzieszulice Dolne	24 761,68	23 499,90	94,90 %	5 530,00
40	Zdzieszulice Górne	36 989,04	36 989,00	100,00 %	8 704,25
41	Zwierzchów	21 692,05	19 650,33	90,59 %	4 624,12
Razem:		1 035 539,69	983 444,51	94,97 %	231 424,16

Zespół kontrolerów poddał kontroli 100 % dowodów źródłowych i stwierdził, że:

- 1) wydatki sfinansowane z funduszu soleckiego, uchwalonego na 2022 r., zostały poniesione w obrębie roku 2022,

- 2) w wyniku porównania treści dowodów źródłowych i opisów merytorycznych zawartych na dokumentach z określonymi we wnioskach złożonych przez *sołectwa* zakresami przedsięwzięć przewidzianymi do realizacji w ramach środków funduszu sołeckiego stwierdzono zgodność, z wyjątkiem jednego przypadku opisanego w pkt 14 b) niniejszego sprawozdania,
- 3) kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego przez poszczególne *sołectwa* i następnie wyszczególniona we wniosku złożonym do Wojewody Łódzkiego znalazła odzwierciedlenie w dowodach źródłowych przedłożonych przez jednostkę, z zastrzeżeniem przypadków wskazanych w pkt 15 niniejszego sprawozdania.

[dowód: akta kontroli, str. 373-452, 469-536, 1703-1704, Załącznik Nr 3 do akt kontroli, str. 1453, Załącznik Nr 4 do akt kontroli, str. 1454]

14. Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone podczas kontroli dokumentów źródłowych potwierdzających dokonanie wydatków:

- a) W 8 (ośmiu) na 47 (czterdzieści siedem), tj. 17,02 %, skontrolowanych dowodach źródłowych dokonano poprawek w dekretacji księgowej oraz datach przy podpisach poprzez poprawianie pojedynczych cyfr lub dokonywanie skreśleń bez opatrzenia datą poprawki, co jest niezgodnie z postanowieniami art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³, który stanowi, że *błędy w dowodach wewnętrznych winny być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego uprawnionej, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.*

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik oraz skarbnik jednostki kontrolowanej.

- b) W przypadku zadania „Uporządkowanie i wznowienie granic działki nr 108/2 i 108/1” realizowanego przez *sołectwo* Wola Mikorska stwierdzono, że faktura dokumentująca poniesienie wydatku na realizację tego zadania została wystawiona za usługę „Wyznaczenie punktów granicznych / wznowienie znaków granicznych – pow. bełchatowski gm. Bełchatów obr. Wola Mikorska – Zalesna dz. 108/3 i 348”. Również opis merytoryczny zamieszczony na dokumencie odnosi się do działek nr 108/3 i 348.

³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.)

Rozbieżności w numerach działek dotyczących zadania wskazują na niezrealizowanie planowanego w ramach funduszu sołeckiego przedsięwzięcia i należy je uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

Wydatkowanie środków z funduszu sołeckiego na inne niż wnioskowane zadanie, a w konsekwencji brak realizacji planowanego przedsięwzięcia, miało wpływ na ustalenie prawidłowej kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach tego funduszu w 2022 roku, przekazanej gminom w 2023 roku z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin. Na skutek ujęcia nieprawidłowo wydatkowanej kwoty w wysokości 2 000,00 zł do wyliczenia kwoty zwrotu należy uznać, że pobrano dotację celową z budżetu Wojewody Łódzkiego w nadmiernej wysokości w kwocie **470,64 zł⁴**, która winna zostać zwrócona na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie o numerze NBP O/O Łódź Nr **56 1010 1371 0022 1922 3100 0000**.

[dowód: akta kontroli, str. 433-434]

15. W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolerów zauważył, że w przypadku 5 faktur dokumentujących wydatki w ramach funduszu sołeckiego dokonano zapłaty z usługę transportową/koszty przesyłki z paragrafu 4210, a mianowicie:

- Faktura Vat nr FA/6829/2022 na kwotę 2 231,16 zł obejmuje koszt przesyłki o wartości 250,00 zł brutto,
- Faktura Vat nr FAS/64/2022 na kwotę 1 586,34 zł obejmuje koszt usługi dostawy towaru o wartości 120,00 zł brutto,
- Faktura Vat nr FAS/53/2022 na kwotę 4 066,90 zł obejmuje koszt usługi transportowej o wartości 200,00 zł brutto,
- Faktura Vat nr 33/10/2022 na kwotę 442,80 zł została wystawiona w całości za usługę transportową,
- Faktura Vat nr FA/575/2022 na kwotę 7 989,00 zł obejmuje koszt przesyłki o wartości 315,03 zł brutto.

Łącznie kwota kosztów transportowych i przesyłek – **1 327,83 zł**.

Dokonanie wydatku za powyższe usługi z paragrafu 4210 jest niezgodne z opisem zawartym w Załączniku nr 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie

⁴ 2 000,00 zł x 23,532 % = 470,64 zł

szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U z 2022 r. poz. 513 ze zm.), który stanowi, że *usługi transportowe związane z przewozem rzeczy, między innymi: opłaty za przewóz wszelkich towarów obcymi środkami transportu przy zakupach loco magazyn dostawcy, wraz z kosztami załadowania i wyładowania, jeśli nie zostały one wyodrębnione w rachunku za transport kwalifikuje się w paragrafie 4300.*

W dniu 5 grudnia 2025 r. Skarbnik Gminy Bełchatów włożył wyjaśnienie dotyczące powyższej kwestii, w którym poinformował, że cyt.: „ (...) wydatki dotyczące kosztów przesyłki i usług transportowych zostały ujęte w § 4210 zgodnie z klasyfikacją budżetową. Jednostka przyjęła zasadę analogiczną jak w przypadku środków trwałych kiedy koszt zakupu przesyłki lub koszt transportu jest doliczany do wartości środków trwałych, zatem do niskocennych zakupów doliczono koszty uboczne. Zgodnie z tą zasadą wydatki te zostały ujęte w funduszu sołeckim na podstawie wniosków sołectw.”

Opisany sposób postępowania Gminy Bełchatów nie posiada umocowania prawnego w uregulowaniach wewnętrznych (np. przyjęte zasady (polityka) rachunkowości) oraz przepisach ogólnie obowiązujących. Jak wynika z interpretacji Ministerstwa Finansów z dnia 10 stycznia 2017 r. sygn. ST1.4761.31.2016, dotyczącej ujmowania kosztów ubocznych zakupu pozostałego środka trwałego (np. transportu) według paragrafów klasyfikacji budżetowej wydatków, cyt.: „Koszty dostawy związane z zakupem pozostałych środków trwałych należy ujmować w paragrafie 430.”

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowości**, za które odpowiedzialność ponoszą kierownik i skarbnik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 399-402, 425-428, 535-536, 1703-1704, 1808, 1813-1876]

16. W toku kontroli stwierdzono następujące braki formalne oraz omyłki we wnioskach *sołectw* o przeznaczenie środków funduszu sołeckiego na 2022 rok:

- 1) Brak spójności ilości uczestników zebrania wiejskiego wynikających z listy obecności z ilością osób ujętych w protokole z zebrania wiejskiego – w 22 (dwudziestu dwóch) przypadkach na 41 (czterdzieści jeden),
- 2) Dokonywanie poprawek na wniosku sołectwa (*sołectwo* Dobiecin Kolonia i Zalesna) oraz uchwale zebrania wiejskiego sołectwa w sprawie wniosku (...) (*sołectwa* Dobiecin i Kielchinów) poprzez przeprawianie wpisanych ręcznie danych,

Powyższe braki i omyłki (wskazane w ppkt 1 i 2) stanowią **uchybieńia**, które pozostają bez skutków finansowych.

- 3) Złożenie przez *sołectwo* Postękalice wniosku o zmianę zadania lub jego zakresu, który jest niezgodny ze wzorem określonym w Załączniku nr 5 do *Regulaminu funduszu sołeckiego*,

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

- 4) Nieprawidłowa kwota wskazana we wniosku o zmianę zadania lub jego zakresu złożonym przez *sołectwo* Wola Mikorska, w wysokości przekraczającej środki przyznane pierwotnie w uchwale budżetowej, co jest niezgodne z art. 7 ust. 2 *ustawy o funduszu*.

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

- 5) We wniosku *sołectwa* Dobiecin z dnia 15 września 2021 r. stwierdzono brak uzasadnienia przyjęcia do realizacji zadania nr 3, co jest niezgodne z art. 5 ust. 3 *ustawy o funduszu*.

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

Brak uzasadnienia zadania obligował Wójta Gminy Bełchatów do odrzucenia wniosku na podstawie art. 5 ust. 5 *ustawy o funduszu*. Jednakże środki na realizację zadania oszacowanego na kwotę 2 000,00 zł zostały uwzględnione w budżecie funduszu sołeckiego. To spowodowało błędne (w nadmiernej wysokości) ustalenie kwoty wydatków w ramach funduszu sołeckiego, stanowiącej podstawę do wyliczenia kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach tego funduszu w 2022 roku, przekazanej gminom w 2023 roku z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin. Wobec tego kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie **470,64 zł⁵**, winna zostać zwrócona na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie o numerze **NBP O/O Łódź Nr 56 1010 1371 0022 1922 3100 0000**.

[dowód: akta kontroli, str. 543-1441]

17. W trakcie roku budżetowego zgodnie z art. 7 ust. 1 *ustawy o funduszu* 9 (dziewięć) *sołectw* złożyło wnioski o *zmianę zadania lub jego zakresu w ramach środków stanowiących fundusz*

⁵ 2 000,00 zł x 23,532 % = 470,64 zł

sołecki w 2022 roku. Wnioski te zostały złożone w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 października 2022 r.

18. Wójt Gminy Bełchatów złożył do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 30 maja 2023 r. wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2022, czyli z zachowaniem terminu wynikającego z § 4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot⁶, tj. do 31 maja 2023 r. Do powyższego wniosku zostały dołączone: *Zestawienie pomocnicze oraz Informacja o przeznaczeniu środków wydatkowanych w 2022 r. w ramach funduszu sołeckiego, o refundację których ubiega się gmina.*

W dniu 6 czerwca 2023 r. Wójt Gminy Bełchatów złożył dodatkowo pismo do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wskazujące nieścisłości zawarte w złożonym w dniu 30 maja 2023 r. wniosku, co jednak nie miało wpływu na wysokość wnioskowanego zwrotu.

[dowód: akta kontroli, str. 81-98]

19. Zamieszczona, we wniosku o zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 r., kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosząca **983 444,51 zł**, była zgodna z kwotą wydatków wykazanych w rocznym sprawozdaniu RB-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

[dowód: akta kontroli, str. 117-136, 1710-1777, Załącznik Nr 5 do akt kontroli, str. 1455]

20. Decyzją Ministra Finansów z dnia 26 lipca 2023 r. Nr MF/FS8.4143.3.110.2023.MF.2820 przyznana została na 2023 rok dla Gminy Bełchatów dotacja celowa w dziale 758, rozdziale 75814 w ogólnej kwocie **231 424,16 zł**, w tym: § 2030 w kwocie **26 134,17 zł** oraz § 6330 w kwocie **205 289,99 zł**, przeznaczona na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego, która stanowiła **23,532 %** poniesionych przez gminę wydatków w ramach funduszu sołeckiego w 2022 r.⁷

[dowód: akta kontroli, str. 99-104, 1707-1709]

⁶ Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 453)

⁷ 983 444,51 zł x 23,532 % = 231 424,16 zł

21. Na podstawie powyższej decyzji Ministra Finansów, Rada Gminy Bełchatów Uchwałą Nr LXII/584/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Bełchatów na 2023 rok dokonała zwiększenia planu dochodów:

- bieżących (§ 2030) w dziale 758, rozdziale 75814 o kwotę 26 134,17 zł,
- majątkowych (§ 6330) w dziale 758, rozdziale 75814 o kwotę 205 289,99 zł.

[dowód: akta kontroli, str. 1779-1802]

22. Środki dotacji w kwotach **26 134,17 zł** oraz **205 289,99 zł**, przeznaczonej na zwrot części wydatków Gminy Bełchatów wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 r., wpłynęły na rachunek bankowy gminy w dniu 23 sierpnia 2023 r., co potwierdza wyciąg bankowy Nr 162/2023 z dnia 23 sierpnia 2023 r. wystawiony za okres 23.08.2023 – 23.08.2023.

[dowód: akta kontroli, str. 105-108]

OCENA

Wykonanie zadania w zakresie ustalenia przez Gminę Bełchatów kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., która stanowiła podstawę do wyliczenia kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 r., przekazanej gminom w 2023 roku z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin, **przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli⁸, ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami⁹.**

WNIOSKI I ZALECENIA

W celu usunięcia nieprawidłowości opisanych w niniejszym sprawozdaniu uprzejmie proszę Pana Wójta o podjęcie następujących działań:

1. dokonanie zwrotu przez Gminę Bełchatów kwoty **941,28 zł¹⁰**, stanowiącej nadmiernie pobraną część zwrotu wydatków z budżetu państwa przekazanej Gminie w 2023 roku z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych (na zasadach określonych w art. 169 ustawy o

⁸art. 3 ust. 1 w zw. z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224, ze zm.) oraz w zw. z art. 28 ust. 3 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o województwie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 428)

⁹ skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

¹⁰ 470,64 zł + 470,64 zł = 941,28 zł

finansach publicznych¹¹), liczonymi od dnia stwierdzenia pobrania środków z dotacji w nadmiernej wysokości (w omawianym przypadku od dnia podpisania **sprawozdania**¹² przez kierownika jednostki kontrolującej), na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie, o numerze **NBP O/O Łódź Nr 56 1010 1371 0022 1922 3100 0000**,

2. wzmożenie nadzoru nad dokonywaniem wydatków budżetowych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami, w szczególności w zakresie stosowania klasyfikacji wydatków budżetowych,
3. zapewnienie poprawnego i rzetelnego sporządzania dokumentów dotyczących funduszu sołeckiego oraz prawidłowego stosowania przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych w tym zakresie,
4. wzmożenie nadzoru nad rzetelnością i starannością prowadzonej dokumentacji finansowej, szczególnie w zakresie dokonywania poprawek na dowodach księgowych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do zapisów § 53 ust. 4 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi¹³ Wójt Gminy Bełchatów w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Nie 0 wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Sprawozdanie z kontroli zostało sporządzone w formie dokumentu elektronicznego.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rośniak
Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu
 (podpisano elektronicznie)

¹¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2025 r., poz.1483)

¹² § 53 ust. 3 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (załącznik do Zarządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 5 czerwca 2024 r., Nr 125/2024)

¹³ Regulamin Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (załącznik do Zarządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 5 czerwca 2024 r., Nr 125/2024).